

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
QUANLITY OF LIFE FOR THE ELDERLY IN PHON SA SUB-DISTRICT, THA BO
DISTRICT, NONG KHAI PROVINCE

ศรีประภา หอมสมบัติ
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Sriprapha Homsombat
Email: 6114993685@rumail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Accounting
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย (2) เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบของผู้สูงอายุที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 262 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ t-test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างระหว่างตัวแปร จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีอายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตต่างกัน และผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ ต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิต ไม่ต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านองค์ประกอบของผู้สูงอายุ ด้านการมีครอบครัวที่อบอุ่น บุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน และด้านการเข้าถึงการได้รับบริการด้านสาธารณสุข มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

Abstract

The purpose of this research was to (1) study the quality of the elderly in Phon Sa Subdistrict Municipality, Tha Bo District, Nong Khai Province. (2) study the quality of the elderly in Phon Sa Subdistrict Municipality, Tha Bo District, Nong Khai Province classified by demographic factors (3) study factors of elderly composition affecting quality of life of the elderly in Phon Sa Subdistrict Municipality, Tha Bo District, Nong Khai Province.

The sample used in this research was 262 elderly in Phon Sa Subdistrict Municipality, Tha Bo District, Nong Khai Province, with using a questionnaire as a tool for data collection. The statistics used in the descriptive analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation, and hypothesis was tested with one-way ANOVA statistics. When differences were found, they were compared individually and using LSD method and Multiple Regression statistics.

The results of hypothesis testing found that elderly people in Phon Sa Sub-district Municipality, Tha Bo District, Nong Khai Province, who have different age, educational status, occupation, monthly income cause different quality of life. In the part of the elderly in Phon Sa Subdistrict Municipality, Tha Bo District, Nong Khai Province with different sexes caused the same quality of life. The factors of composition of the elderly in health care, having a warm family, the family members are loving and understanding. Accessibility, receiving services, on access to public health services, These affected the quality of life of the elderly in Phon Sa Sub-District Municipality, Tha Bo District, Nong Khai Province.

Keyword ; QUANLITY OF LIFE FOR THE ELDERLY IN PHON SA SUB-DISTRICT, THA BO DISTRICT, NONG KHAI PROVINCE

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.2542 ซึ่งมีผลให้สุขาภิบาลทุกแห่งเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาล ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 และตามพระราชบัญญัติดังกล่าว สุขาภิบาลโพนสาได้เปลี่ยนแปลงยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลโพนสา

เทศบาลตำบลโพนสา ได้รับการเปลี่ยนแปลงยกฐานะจากสุขาภิบาลตาม พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 และตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ตามมาตรา 50(7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 บัญญัติไว้ในมาตรา 43 (4) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิจัดให้มีสวัสดิการชุมชน สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินงานดังกล่าว

การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2596 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบล เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และการดำเนินงานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 บัญญัติไว้ในมาตรา 43 (4) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิจัดให้มีสวัสดิการชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐ ในการดำเนินงานดังกล่าว การจัดสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สำหรับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ตามตามพระราชบัญญัติ ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปี บริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2552 ข้อ 4 ในระเบียบนี้ “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่ง มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2552 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2561 งาน ส่งเสริมสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลโพธิ์สนา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามโครงสร้างการบริหารงาน งานส่งเสริมสวัสดิการสังคม กำหนดไว้ในสำนักปลัดเทศบาลโดยมีปลัดเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชา มีหัวหน้า สำนักปลัด เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจำนวน 1 คนตำแหน่งนักพัฒนาชุมชนมีผู้ช่วย ปฏิบัติงาน จำนวน 2 คน เป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ

งานสวัสดิการสังคม ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาส ยากจนยากไร้ ให้ได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงทุกคน สำหรับการจัดสวัสดิการสังคมในการจ่ายเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2552 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 4 เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิสวัสดิการเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและสวัสดิการอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ทุกคน

สำหรับการจัดสวัสดิการการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2552 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 4 และผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ที่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและมีความประสงค์จะยื่นคำขอ ลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเอง หรือใน กรณีที่มีความจำเป็นที่ไม่สามารถมายื่นคำขอลงทะเบียนด้วยตนเองได้ อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทนได้ สำหรับผู้ซึ่งต้องขังหรือจำคุกในเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือ เจ้าหน้าที่ ที่ผู้บัญชาการเรือนจำมอบหมาย ยื่นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามภูมิลำเนา ของผู้มีสิทธิ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถึงวันที่ลงทะเบียนในแบบคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็น วันที่ยื่นคำขอลงทะเบียนในการขอรับ เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดังกล่าว การลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามภูมิลำเนาของตนเองมีขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีดังนี้

1. ผู้สูงอายุต้องนำเอกสารหลักฐานประกอบแบบคำขอลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนี้
 - 1.1 บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่าย
 - 1.2 ทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
 - 1.3 สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร สำหรับกรณีและผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ประสงค์ขอรับเงิน

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

2. ผู้สูงอายุแจ้งความประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยวิธีใดวิธีหนึ่งได้

- 2.1 รับเงินสดด้วยตนเอง

- 2.2 รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ
- 2.3 โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ
- 2.4 โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลผู้มีสิทธิ
3. กรณีผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่แล้วต่อมาได้ย้ายภูมิลำเนาไปยังเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมดำเนินการ ดังนี้
 - 3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมแจ้งให้ผู้สูงอายุทราบว่า ผู้สูงอายุต้องไปลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ภายในเดือนพฤศจิกายนของปีนั้น ๆ
 - 3.2 ในระหว่างปีงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ให้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อไปจนกว่าจะสิ้นปีงบประมาณ (เดือนกันยายน)
 - 3.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ ที่ได้รับลงทะเบียนและคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่มีการย้ายภูมิลำเนาเป็นผู้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุนั้นตั้งแต่ปีงบประมาณถัดไป
 - 3.4 กรณีผู้สูงอายุได้ย้ายภูมิลำเนา แต่ไม่ได้ไปลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ดำเนินการรับลงทะเบียนและคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ในพื้นที่ ให้แก่ผู้มีสิทธิ
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำประกาศ เรื่อง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ดำเนินการบันทึกข้อมูลผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายใหม่ที่มาลงทะเบียนเป็นประจำทุกเดือนในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ครบถ้วนทุกรายการ
6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั้งหมดและให้ติดประกาศโดยเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ และนำประกาศบัญชีรายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั้งหมดมาใช้ประกอบการเบิกจ่ายเงิน
7. จัดพิมพ์รายงานสรุปยอดผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา จะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สาเหตุเนื่องจากการย้ายที่อยู่ ย้ายเข้า ย้ายออก หรือเสียชีวิต ทำให้ข้อมูลผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุทั้งสิ้นในเขตเทศบาลตำบลโพนสา ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2563

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบของผู้สูงอายุที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหาของการศึกษา ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล โพนสา ด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรมขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง
 2. ด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้
 3. ด้านพื้นที่ของการศึกษา ศึกษาหาข้อมูลภายในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
 4. กลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบถึงจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น เรียกว่า Non-Probability และสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก(Convenient Sampling) โดยอาศัยสูตรในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณไม่เกิน 5% ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 762 คน ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการเก็บข้อมูลจำนวน 262 คน ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้
 5. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นในการศึกษา ใช้แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์(Electronic Questionnaire) เกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
 6. ขอบเขตด้านระยะเวลาของการศึกษา ศึกษาหาข้อมูลที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุในช่วงระยะเวลา 1 ปี จนถึงปัจจุบัน และจะใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2563
- ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ด้านองค์ประกอบของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการดูแลสุขภาพร่างกาย ปัจจัยด้านการมีครอบครัวที่อบอุ่น บุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน ปัจจัยด้านการเข้าถึงการได้รับบริการด้านสาธารณสุข และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม หน่วยงานภาครัฐ หมู่บ้าน/ชุมชน

ด้านตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินศึกษาวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม 2563

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ต่างกัน น่าจะทำให้คุณภาพชีวิตต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านองค์ประกอบของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การดูแลรักษาสุขภาพร่างกาย การมีครอบครัวที่อบอุ่น บุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน การเข้าถึงการได้รับบริการด้านสาธารณสุข การมี

ส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม หน่วยงานภาครัฐ หมู่บ้าน/ชุมชน น่าจะมีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์สนา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ทราบถึงการมีคุณภาพชีวิตด้านความแข็งแรงของสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์สนา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
2. ทำให้ทราบถึงด้านสุขภาพจิตใจของประชากรศาสตร์ ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์สนา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
3. ทำให้ทราบถึงการเข้าถึงและการได้รับบริการด้านสาธารณสุข ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์สนา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
4. ทำให้ทราบถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและทางวัฒนธรรม ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์สนา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

จันทนา สารแสง (2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่ที่ดีของผู้สูงอายุ ความพึงพอใจในชีวิตทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ภายใต้บริบททางวัฒนธรรม และสังคมที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่และมีความสัมพันธ์กับเป้าหมาย ความคาดหวัง มาตรฐานและความสนใจ ส่งผลให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างเหมาะสม คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย หมายถึง การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของผู้สูงอายุซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวันได้แก่ การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ถึงความสุขสบายไม่เจ็บป่วย การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บป่วยทางด้านร่างกาย การรักษาทางการแพทย์ การรับรู้ผลกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การพักผ่อนนอนหลับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและการทำงาน

นิติวัดน์ ไทพิทักษ์ (2556) ได้สรุปความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาวะของการมีระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิต ความเป็นอยู่ของตนเอง โดยสามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข ในการดำเนินชีวิตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี จะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ร่างกาย และจิตใจ

นริศรา พิงโพธิ์สภ และ ธุาศุภร์ จันประเสริฐ (2555) สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณแผ่นดินความหมายของคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คุณภาพชีวิต หรือการมีชีวิตที่มีคุณภาพ สามารถมองได้หลายแง่มุมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ภูมิหลัง ความต้องการของผู้ให้ความหมาย หรือการตีความความต้องการของสังคม ค่านิยมของสังคม

ปิยภรณ์ เลหาบุตร (2557) กล่าวถึง คุณภาพชีวิตว่ามี 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านจิตวิสัย ซึ่งเป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคล อันได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม และความรู้สึกนึกคิดของบุคคล เป็นต้น และองค์ประกอบด้านวัตถุวิสัย อันได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม และความรู้สึกนึกคิดของบุคคล เป็นต้น และองค์ประกอบด้านวัตถุวิสัย อันได้แก่ ปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมของบุคคล เช่นองค์ประกอบด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม

พวงทอง ไกรพิบูลย์ (2556) ได้สรุป คุณภาพชีวิต หรือ ย่อในภาษาอังกฤษว่าQOL/ คิวโอแอล โดยทั่วไป หมายถึง ภาวะความเป็นอยู่ที่ดี (Well being) ทั้งของตนเอง (ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ) และของสังคม ทั้งนี้ครอบคลุมไปถึง ความปลอดภัย สิทธิ และเสรีภาพ ในทางการแพทย์ คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพร่างกาย และจิตใจที่มั่นคงแข็งแรง มีความพอใจ สุขใจ สุขกาย และมีความสุข ทั้งนี้คุณภาพชีวิตจะถูกคุกคามด้วยโรคและภาวะผิดปกติต่าง ๆ ของร่างกายปัจจุบัน เป้าหมายในการรักษาโรค และภาวะผิดปกติต่าง ๆ จะต้องประกอบด้วย การรักษาเพื่อการหายขาดจากโรค และเพื่อการคงคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ป่วย ควบคู่ไปด้วยกันเสมอ

พระชนพล กนต์ลีโล (เรื่อนเพ็ชร) (2561) ความหมายของการส่งเสริมคุณภาพชีวิต คุณภาพชีวิต กล่าวถึง ความสุข ความอยู่ดีมีสุข ของบุคคลและสังคม ที่มีบริบทของ สังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง และศาสนาสุขภาพ การศึกษา สวัสดิการ สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพ รายได้ การมีงานท ๑ ความเสมอภาค เทคโนโลยี ความผูกพันในสังคม มาเกี่ยวข้องแม้ว่ามีมิติ หรือองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตส่วนหลักมีความเหมือนกันและจะมีมิติหรือองค์ประกอบบางอย่าง ที่มีความแตกต่างกัน ขึ้นกับความแตกต่างระหว่างบุคคล บริบทอื่นๆ เช่นพื้นที่/สิ่งแวดล้อม รายได้

มันโสร้ ดอเลาะ (2559) คุณภาพชีวิต หมายถึง ความอยู่ดีมีสุขของมนุษย์ตามนิยามขององค์การอนามัยโลก ซึ่งประกอบด้วย สุขภาพกาย จิตใจ สัมพันธภาพทางสังคม และสิ่งแวดล้อมด้านจิตสังคม การวัด ระดับคุณภาพชีวิตใช้แบบวัดคุณภาพชีวิตฉบับย่อ แปลเป็นภาษาไทยและนำมาพัฒนาในประเทศไทย โดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

วชิรญาณ จิตต์รุ่งเรือง (2560) ได้ให้ความหมายคำว่า “คุณภาพชีวิต” หมายถึง การมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนาและถือว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศด้วย กล่าวคือ ถ้าประชากรของประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดี แล้วจะช่วยให้การพัฒนาในด้านต่างๆ ของประเทศเน้นประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว

สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2554) คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถอธิบายได้ดีที่สุดจากความพึงพอใจที่ผู้สูงอายุแต่ละบุคคลได้รับ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะวัดการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในแต่ละด้านดังนี้ ด้านสภาพอารมณ์ที่ดี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ด้านสภาพร่างกายที่ดี ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม และด้านการตัดสินใจด้วยตนเอง

อรนิษฐ์ แสงทองสุข (2562) คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถอธิบายได้ดีที่สุดจากความพึงพอใจที่ผู้สูงอายุแต่ละบุคคลได้รับ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะวัดการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในแต่ละด้านดังนี้ ด้านสภาพอารมณ์ที่ดีด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ด้านสภาพร่างกายที่ดี ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม และด้านการตัดสินใจด้วยตนเอง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มันโสร้ ดอเลาะ (2559) คุณภาพชีวิต หมายถึง ความอยู่ดีมีสุขของมนุษย์ตามนิยามขององค์การอนามัยโลก ซึ่งประกอบด้วย สุขภาพกาย จิตใจ สัมพันธภาพทางสังคม และสิ่งแวดล้อมด้านจิตสังคม การวัด ระดับคุณภาพชีวิตใช้แบบวัดคุณภาพชีวิตฉบับย่อ แปลเป็นภาษาไทยและนำมาพัฒนาในประเทศไทย โดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

อรนิษฐ์ แสงทองสุข (2562) คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถอธิบายได้ดีที่สุดจากความพึงพอใจที่ผู้สูงอายุแต่ละบุคคลได้รับ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะวัดการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในแต่ละด้านดังนี้ ด้านสภาพอารมณ์ที่ดีด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ด้านสภาพร่างกายที่ดี ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม และด้านการตัดสินใจด้วยตนเอง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบถึงจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น เรียกว่า Non-Probability และสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenient Sampling) โดยอาศัยสูตรในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณไม่เกิน 5% ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 762 คน ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการเก็บข้อมูลจำนวน 262 คน ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 คุณภาพชีวิตโดยรวมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม ข้อคำถามเป็นมาตรวัดประเมินค่าความสำคัญ 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านองค์ประกอบของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย ด้านการดูแลสุขภาพร่างกาย ด้านการมีครอบครัวที่อบอุ่นบุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน ด้านการเข้าถึงการได้รับบริการสาธารณสุข และด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม หน่วยงานภาครัฐ หมู่บ้าน/ชุมชน ข้อคำถามเป็นมาตรวัดประเมินค่าความสำคัญ 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 1 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง ตามประชากรผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามจำนวนที่ได้แบ่งไว้ ซึ่งหลังจากการเก็บรวบรวมจนครบ 262 ชุดแล้ว จึงได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าสถิติ ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ของประชากรผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบถึงความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD สำหรับตัวแปรด้าน อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และใช้สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) สำหรับการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบของผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านวัฒนธรรม ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม และด้านสุขภาพกาย

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคายสามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ประชากรผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ไม่ต่างกัน

2.2 ประชากรผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย ที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

คุณภาพชีวิตของด้านการมีครอบครัวที่อบอุ่น บุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน และด้านการเข้าถึงการได้รับบริการสาธารณสุข มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยคุณภาพชีวิตได้ผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพกาย อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านสุขภาพกาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย รับรู้ถึงสุขภาพร่างกายความแข็งแรงสมบูรณ์ของตนเอง การมีที่อยู่อาศัยมั่นคงแข็งแรงส่งผลต่อสุขภาพกาย

1.2 ด้านสุขภาพจิตใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นไปได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย มีการดูแลรักษาความสะอาดร่างกายเป็นประจำ การพักผ่อนอย่างเพียงพอส่งผลต่อสุขภาพจิตใจ

1.3 ด้านสังคม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นไปได้ว่า ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมกิจกรรมของหมู่บ้านชุมชน การเข้าร่วมโครงการปกป้องสถาบันของชาติ

1.4 ด้านวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคาย มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เข้าร่วมประเพณีบุญเบิกบ้าน

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคายจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพนสา อำเภอบำบอง จังหวัดหนองคายซึ่งผลวิจัยพบว่า เพศ

ต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยรวมไม่ต่างกัน ทั้งในด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม

2.2 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ที่มีอายุต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยรวมต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 – 69 ปี มีคุณภาพชีวิตที่ดีมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ ทั้งในด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม

2.3 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตโดยรวมต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สถานภาพสมรสมีคุณภาพชีวิต ด้านสังคม ด้านสุขภาพจิตใจมากที่สุด

2.4 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ที่มีการศึกษาต่างกัน ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน โดยรวมต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา มีคุณภาพชีวิตมากที่สุด ทั้งในด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม

2.5 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยรวมต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่เกษียณอายุราชการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตใจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม

2.6 ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยรวมต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีรายได้มากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไปมีคุณภาพชีวิตโดยรวมมากที่สุด ทั้งทางด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิตใจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม

3. ผลการศึกษาด้านองค์ประกอบ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 ผลการศึกษาด้านการดูแลสุขภาพร่างกาย ไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ผู้สูงอายุที่มีการดูแลสุขภาพความสะอาดร่างกายทุกวัน นอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ มีผลต่อคุณภาพชีวิตทางด้านสุขภาพร่างกาย

3.2 ผลการศึกษาด้านการมีครอบครัวที่อบอุ่น บุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ครอบครัวของผู้สูงอายุมีการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน บุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน ห่วงใยเอื้ออาทรต่อกัน บุคคลในครอบครัวยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพจิตใจ

3.3 ผลการศึกษาด้านการเข้าถึงการได้รับบริการด้านสาธารณสุข มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐด้านสาธารณสุขในพื้นที่ อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลโพธิ์นา ได้รับบริการจากโรงพยาบาลประจำอำเภอ โรงพยาบาลประจำจังหวัด ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งผลต่อ ด้านสาธารณสุข

3.4 ผลการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม หน่วยงานภาครัฐ หมู่บ้าน/ชุมชน ไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์นา อำเภอนาทวี จังหวัดน่าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโครงการจัดทำวางแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการเข้าร่วมโครงการอื่นๆ การเข้าไปมี

ส่วนร่วมในการคิด ร่วมแก้ปัญหา ร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติ ผู้สูงอายุยังได้รับประโยชน์กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลโพนสา ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการศึกษาด้านการดูแลสุขภาพร่างกาย ผู้สูงอายุรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ตามหลักโภชนาการทุกวัน มีการดูแลสุขภาพความสะอาดร่างกายทุกวัน มีการนอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ ส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลโพนสา ควรให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ รมรงค์ ส่งเสริม จัดให้มีกิจกรรมในการออกกำลังกายเป็นประจำ รวมถึงให้ความรู้กับผู้สูงอายุในด้านการดูแลสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ให้คงมีคุณภาพชีวิตที่ดี และให้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาด้านการมีครอบครัวที่อบอุ่น บุคคลในครอบครัวมีความรักความเข้าใจกัน บุคคลในครอบครัวที่มีความรักความเข้าใจกัน ห่วงใยเอื้ออาทรต่อกัน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของบุคคลในครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทางเทศบาลตำบลโพนสา ควรจัดกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุ ให้บุคคลในครอบครัวได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัวของผู้สูงอายุ

3. ผลการศึกษาด้านการเข้าถึงการได้รับบริการด้านสาธารณสุข ผู้สูงอายุได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐด้านสาธารณสุขในพื้นที่ การได้รับบริการจากอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพนสา การได้รับบริการจากโรงพยาบาลประจำอำเภอ โรงพยาบาลประจำจังหวัด เทศบาลควรมีนโยบาย สนับสนุน ให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ เมื่อมีผู้สูงอายุเจ็บป่วย หรือต้องการความช่วยเหลือ มีการเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ให้ทันต่อการช่วยเหลือได้อย่างปลอดภัย

4. ผลการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม หน่วยงานภาครัฐ หมู่บ้าน/ชุมชน การเข้าร่วมโครงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดร่วมแก้ปัญหา ร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติ การได้รับกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดี เทศบาลโพนสาควรจัดให้มีกิจกรรม วัฒนธรรม ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่มีอยู่แล้ว และกิจกรรมใหม่ๆ ให้กับผู้สูงอายุมากขึ้นคงคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2560

จันทนา สารแสง (2561) คุณภาพชีวิตและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ

ตำบลทุ่งข้าวพวง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่, วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่.

นันทิยา ใจเย็น (2557) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่พิการในพื้นที่ของเทศบาล

ตำบลท่าไม้ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปิยภรณ์ เลาบุตร (2557) คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนหมู่ 7 ตำบลพลูตาหลวง

อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี, มหาวิทยาลัยบูรพา.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546

ภัทรดนัย พิริยะธนภัทร (2559) การศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านพฤติกรรมผู้บริโภค

และปัจจัยด้านเว็บไซต์พระเครื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่าหรือประมูลพระเครื่องออนไลน์ (ECOMMERCE)

มันโชร้ ดอเลาะ (2559) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ กรณีศึกษา: ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา

มณัฐกร คงทอง (2554) คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาชุมชนริมทางรถไฟภายในเขต

เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา, หลักสูตรปริญญา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2554) การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (ระยะที่ 1), ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีงบประมาณ 2554.

อรณิชษฐ์ แสงทองสุข (2562) การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทย

กรณีศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี และนนทบุรี, สาขาวิชาการบริหารและการจัดการสมัยใหม่ คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ (2561) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุใน

ตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี, วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.